

Klimabeskyttet bygging – praktiske erfaringer.

1

SKANSKA

Nardo skole og barnehage

25.11.2009

Informasjon om prosjektet

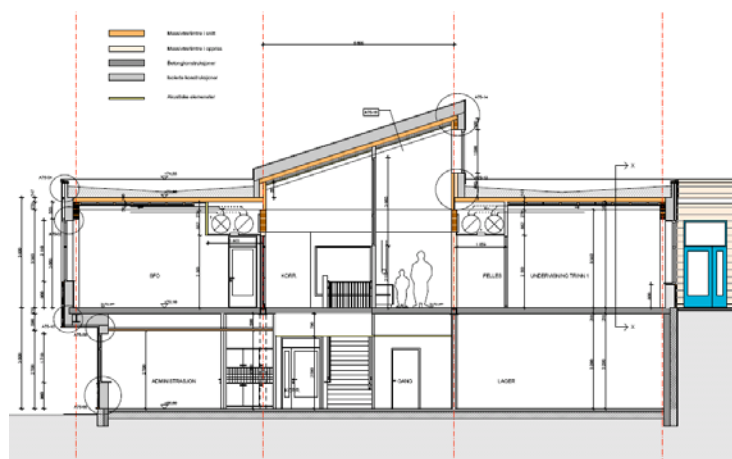
2

- Byggherre: Trondheim Eiendom
- Kontraktsum ca. 110mill
- Byggetid: April 2007-August 2008
- Bruttoareal ca 6600m²
- Bærekonstruksjon i massivtre, unntatt kjeller som er i betong.
- Energikrav 105 kWh pr.m² pr. år.
- Inkl varmepumpe ned mot 75kWh!
- Tetthetskrav >1,5 luftveksling pr. time under 50Pa trykkforskjell
- Råbygg bygges under tak over tak (WPS)

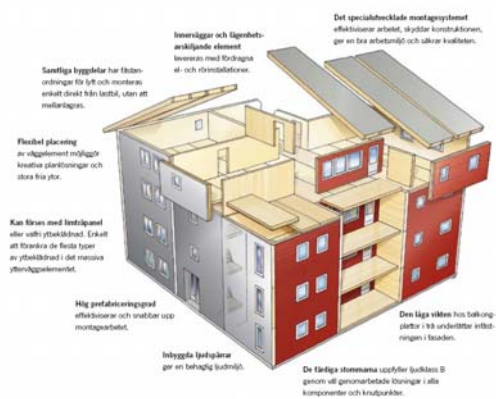

SKANSKA

25.11.2009

Höga flerbostadshus.

SKANSKA

25.11.2009

Hvorfor bygge Nardo Skole og barnehage under tak

- Bærekonstruksjoner i massivtre
  - Vegger og dekker
- Byggetid 14 mnd.
- Trønderværet – spiller ikke alltid på lag.
- Kvalitet på ferdig produkt.

SKANSKA

25.11.2009

Hvilke leverandører ble kontaktet?

UCO
Bautas
O B Wiik.
Myhre & Sønn
StillCom AS

Alle er lokale
leverandører.

SKANSKA

Lokal kompetanse - utfordring

- 5 tilbydere på teltsystemer
  - Alle ivrige på å selge inn "sitt" system - TILBUDSFASEN
  - For liten lokal kompetanse – avhengig av back up sentralt .
  - Etter avklaringsmøter og forhandlinger sitter vi igjen med 2 tilbydere.
  - Mye usikkerhet vedrørende pris – muligheter og begrensninger.

SKANSKA

25.11.2009

Hva gjør vi da ?

9

• Vi drar på tur....

SKANSKA

25.11.2009

Vi må skaffe oss erfaringer fra andre prosjekter, som f eks....

10

Oslo domkirke:

- Entreprenør Knut Skutle AS
- Rehab utvendig.
- Kirke i drift.
- System :Haki Stillas og Hakitec
- Fast tak
- Materialheis på stillaset
- Lite fleksibelt/ tung logistikk.
- Kjøpt system for 10 mill, resalg etter byggeslutt
- Byggetid 3 år.
- God værbeskyttelse.
- Utfordring med høy temperatur om sommeren

SKANSKA

Katedral i katedralen.

SKANSKA

25.11.2009

Sammenføyning.

SKANSKA

25.11.2009

Vi dro videre..

13

Solli Plass:

- 9 etasjer rehab .
- Bygg i drift i 1 etg
- Haki tec.
- Skyvbart tak
- Spennvidde 27m
- God logistikk/fleksibelt
- Tårnkran.
- Leid system av uco
- Åpning av teltseksjon væravhengig

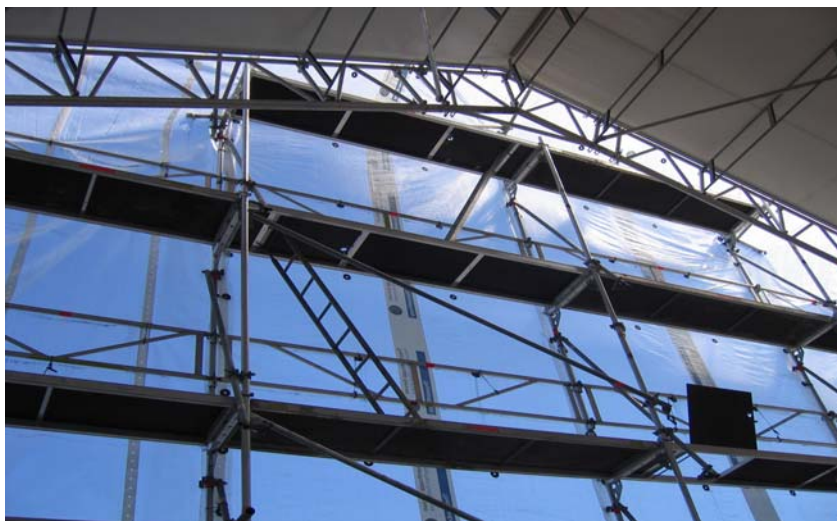

SKANSKA

25.11.2009

Fast seksjon og tett gavlvegg

14

SKANSKA

25.11.2009

Det er lett å bli imponert..

15

Växjö Sør-Sverige:

- Boligblokk i massivtre
- 8.etg
- Grunnflate ca 500m²
- Jonsred Gibson tower montert på 10 stk alumaktårn
- Justerbart i høyden
- Traverskran innvendig
- Meget fleksibelt/god logistikk
- Intransport på uttrekt gavl

SKANSKA

25.11.2009

16

SKANSKA

25.11.2009

17

SKANSKA

25.11.2009

18

SKANSKA

25.11.2009

19

SKANSKA

25.11.2009

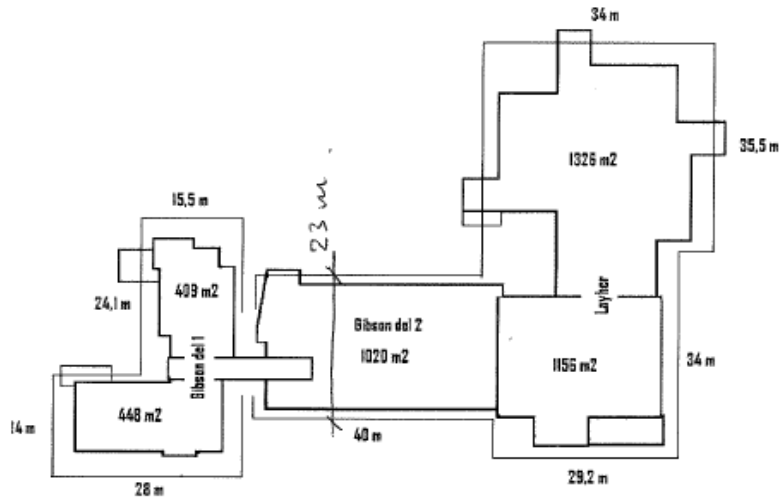

20

SKANSKA

25.11.2009

Tilbake til virkeligheten - Nardo Skole – geometri

SKANSKA

25.11.2009

Seksjon A Barnehage. - 860 m² Seksjon B Sørfløy – 1020 m²

SKANSKA

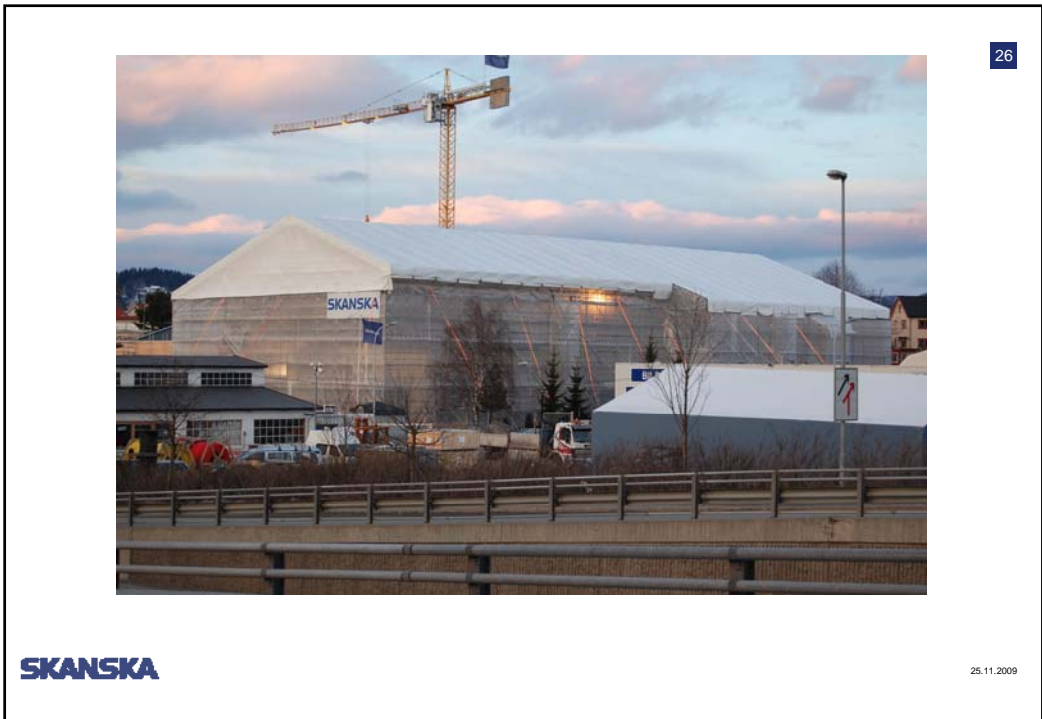
25.11.2009

Gibson

- Barnehagen.
  - Faste takseksjoner 860 m², i vinkel
  - Montasjetid 2 uker, demontering 1 uke
  - Montert på forsterket Cuplock stål stillase.
  - Kostnader:
    - Montering/demontering – 90.000 – (105,- /m²)
    - Leie – 205.000,- / 75 dager, (døgngleie 3,18,- /m²)
    - Driftskostnader
      - Kran
      - Kostnader vedr logistikk
      - Vedlikehold
      - Driftskostnader utgjør 3,22,- /m²/døgn.

Gibson

- **Sørfløy**
  - Mobile takseksjoner – 1020 m²
  - Montasje tid – 2 uker, demontering 1 uke
  - Montert på skinnegang som er festet i forsterket Cuploc stillase
  - Kostnader:
    - Montering/ demontering – 104,11/ m²
    - Leie – 3,23/ døgn
    - Driftskostnader
      - Kran
      - Logistikk
      - Vedlikehold
      - Driftskostnader utgjør 1,16,- / m²/ dag

33

SKANSKA

25.11.2009

34

SKANSKA

25.11.2009

Layher taksystem

Del C OG D – 2500 m2

- Fast taksystem med avtrekkbar duk
- Montasje tid 6 uker, demontering 2 uker
- Montert påforsterket Cuploc stillase, understøttet også på midten
- Spennvidde 2x 18 m
- Kostnader.
  - Montering/ demontering 210 /m2
  - Leie pr dag 2,15,-
  - Driftskostnader
    - Kraner
    - Logistikk
    - Driftskostnader utgjør 1,95,-/m2/dag

Oppsummering

- Tidlig på plass med tilstrekkelig gjennomføringsressurser for avklaring og kvalitetssikring av løsninger. (Prosjektadministrasjon)
- Ta med leverandøren av teltsystemet i anbudsregningen.
- Planlegging logistikk/leveranser – plan A-B-C, mot leverandører- spesifiser i kontrakt.
- Viktig med oppfølging og kontroll av utførelse / HMS!.
- Sikre at tilførte materialer er tørre – sikres med grundige innkjøpsrutiner.

Bygging under tak. Oppsummering fordeler og ulemper

Ulemper

- Økonomi
- Støv
- Støy
- Systembegrensninger mhp byggets geometri
- Monteringstid – forutsigbarhet.
- Kompetanse
- Plasskrevende.

Bygging under tak. Oppsummering fordeler og ulemper

Fordeler:

- Forutsigbare arbeidsforhold
- Økt produktivitet
- Trivsel/ bedre arbeidsmiljø
- Ryddighet.
- Stiller krav til planlegging, logistikk
- Lavere sykefravær
- Funksikkerhet, tørt bygg, lavere energikostnader, mindre risiko for følgeskader.
- Kortere byggetid

- Meget bra kontroll på fukt i byggetiden
- Reduksjon av risiko! Nødvendig ved bygging med massivtre
- Igangsetting av innvendige aktiviteter før tett tak!!
- Gode og forutsigbare arbeidsforhold som bedrer trivsel og sikrer utførelse.